

Roald Dahl: Karlík a továrna na čokoládu

1

N

Pro Fialku však nebylo záchrany. Její tělo natékalo a měnilo se s takovou rychlostí, že již za necelou minutu vypadalo jako ohromný modrofialový balón – vlastně jako obrovská borůvka – a z Fialky Garderóbové zbývaly pouze tenoučké nožičky a ručičky, směšně trčící do stran, a malinká hlavička nahoře. „Takhle to skončí pokaždé,“ vzdychal pan Wonka. „Vyzkoušel jsem to už na dvaceti Umpa-Lumpech a všichni se mi proměnili v borůvky. Je to mrzuté. Nechápu, v čem to vězí.“

Josef Lada: O chytré kmotře lišce

2

Jak jsem vám už řekl, znala z lidské řeči tolik slov, že všemu rozuměla, když k ní děti něco mluvily, protože si všechna slova snadno pamatovala. A nejen to, že už mnoho rozuměla – ona také potajmu zkoušela nějaká lidská slova, a protože byl chytrá a pilná, brzy se jí podařilo několik lidských slov promluvit. Byla na to velmi hrdá a těšila se, jak tím Jeníka s Růženkou překvapí. Ale dříve si to chtěla vyzkoušet na Hektorovi a Sultánovi. Dlouho však nevěděla, jak by to měla udělat, a přišla na to až tehdy, když slyšela, jak ji oba hafani závidí přízeň pánových dětí a jak ji pomlouvají.

Jan Karafiát: Broučci

3

N

A tak si povídali, až zas započalo loučení, a každý si letěl po svém. Však už byla zima. Maminka si hned lehla a tatínek se dal do práce. Všecko snesl do kuchyňky, zavřel dveře na petlici, zastrčil špejlek, ucpal dveře i okna mechem a teď – aby si třeba mrzlo. Ale maminka měla přece jaksi strach. Ještě se pomodlila: Podvečer tvá čeládka, co k slepici kuřátka, k ochraně tvé hledíme, laskavý Hospodine.

Jaroslav Foglar: Rychlé šípy

4

Osoba 1: „Jirko, měl bys toho kouření nechat! Kouření je pro hochy nejstrašnější jed!“ *Osoba 2:* „Ale to je moje věc! Nestarejte se o to!“ ... *Osoba 1:* „Máme sice dost svých starostí se stínadly, ale musíme Jirku Kalouse nějak od toho kouření zachránit! Ale jak?“ *Osoba 3:* „Byl vždycky pyšný na svá lehkootletická vítězství!“ *Osoba 4:* „Seženeme nejzdatnější hochy jeho věku a uděláme závody! Uvidí, jak zeslábl!“ ... *Osoba 2:* „Cože? Dopis? Milý Jirko, v sobotu odpoledne ve tři hodiny odpoledne pořádáme Na Míčánkách závody v běhu, skoku a vrhu koulí. Jistě se také zúčastníš! Rychlé šípy.“ ... *Osoba 1:* „Hoši, musíte ze sebe dostat vrcholné výkony, abyste připravili Jirkovi největší porážku! Jedině tou se vzpamatuje a bude pečovat o své zdraví! Táhle právě přichází!“ *Osoba 5:* „Člověče, co je to s tebou? Vypadáš jako bys 14 dní neobědval! To dělá to kouření!“ *Osoba 2:* „Ale jen se nestarejte! I tak vás tady ještě všechny trhnu!“ *Osoba 1:* „Ke startu, připraveni, pozor – teď!“ ... *Osoba 2:* „Ty už nedoženu! Budu asi poslední!“ ... *Osoba 1:* „Máš tři opravy, a vždy šla laťka dolů – ze skoku vysokého tedy vypadáváš! Ostatní skáčou dál!“ *Osoba 5:* „A v běhu také prohrál!“ ... *Osoba 1:* „Ale, Jirko, prohráváš na všech frontách! I tady ve vrhu koulí jsi poslední!“ *Osoba 1:* „Nejmenší počet bodů získal, a tedy jako poslední se umístil Jirka Kalous, kdysi nejúspěšnější borec naší ulice!“ ... *Osoba:* „Vy jste mě naučili kouřit! Vy jste ze mne udělali slabocha!“ *Osoby 6 a 7:* „Moc se nebav, nebo tě tady složíme!“ ... *Osoba 2:* „Jakže mi to řekl Mirek? Nikdy není příliš pozdě, nekuř, cvič – a zakrátko budeš zase chlapík!“

Joanne Kathleen Rowling: Harry Potter a Kámen mudrců

5

Úzká pěšina náhle vyústila na břeh velkého černého jezera. Na vrcholu vysoké hory na protějším břehu se tyčil obrovský hrad s množstvím věží a hlásek a jeho okna zářila do nebe plného hvězd. „Do každého člunu jen čtyři!“ křikl Hagrid a ukazoval na dlouhou řadu loděk, které na ně čekaly u břehu. K Harrymu a Ronovi si do loďky přisedli Neville a Hermiona.

Jan Neruda: Povídky malostranské

6

Dne 16. února roku tisíc osm set čtyřicet a ještě několik otevřel pan Vorel svůj krupařský krám U zeleného anděla. „Du Poldi, hörst,“ pravila paní setníková v patře nad námi ku své slečně dceři, která šla právě do trhu a byla již venku na chodbě, „krupici kup tady u toho nového, můžem to zkusit.“

Jan Werich: Fimfárum

7

„To je přirozené. Čas je komponent velice relativní, koeficient rychlosti pohybu například tu hraje velkou roli, nemluvě o tom, že náš podnik má k dispozici zařízení, které naše tři měsíce zkrátí na pozemské dvě hodiny. Chcete-li, začneme hned. Musíte ovšem opravdu chtít. Svou vůli, co složku, musíte do podniku vnést vy, jen vy a nikdo jiný než vy.“ „A kdy byste si pro mou duši přišli?“ „Lhůtu si určete sám, Není to běžným zvykem sice, ale za tu Pompadůrku si zasloužíte výhody. Kdy byste tak myslel, pane Čupero?“ „Řekněme tak...“ Něco ho napadlo. Podíval se čertovi do očí: „Až opadá listí z dubu, jestli vám to vyhovuje?“ „Proč ne?“ Tak se Čupera upsal.

Jim Davis: Garfield

8

„Mohl bych napsat knihu! Knihu o fešném, nonšalantním kocourovi, který zachránil svět před mimozemšťany, zastavil války a vyřešil hladomory! ... Ale... ... Autobiografií už bylo napsáno víc než dost...“

Mark Twain: Dobrodružství Huckelberryho Finna

9

Přestali jsme spolu mluvit a začali myslet. Za chvíli Tom povídá: „Jen se podívej, Hucku, jsme my ale troubové, že jsme si na to nevzpomněli dřív! Sázím se s tebou, že vím, kde Jim je.“ „No ne! Kde?“ „V tom domku u smetiště. Jen si to rozeber. Všiml sis, když jsme obědvali, černocho, který tam šel s nějakým jídlem?“ „Všiml jsem si ho.“ „A co myslíš, pro koho to bylo?“ „Pro psa.“ „Taky jsem si to myslel. Ale nebylo to pro psa.“ „Jak to víš?“ „Protože tam byl taky kus melounu.“ „To je pravda. Že mě to netrklo! A přece vím, že pes melouny nežere! Tady vidíš, jak může člověk koukat a přitom nevidět.“ Člověk by neřekl, že je Tom pouhý chlapec. Taková hlava!

Josef Čapek: Povídání o pejskovi a kočičce

10

N

„To bude ono!“ radovala se, „jen čichej, čichej, kde bude syreček, tam bude domeček!“ Tak čichal a čichal a šel pořád za tou vůní a tam, kde ucítil tu vůni nejsilněji, začal ve vysokém sněhu hrabat, až se dohrabal střechy. „Sláva!“ zvolal, „už jsme doma! Kde je domeček, tam je také syreček,“ a už se hnul do dveří, dovnitř a po syrečku. „Vidíš, měla jsem pravdu, když jsme říkala, abys nechal ten syreček, že se nám hodí, až se vrátíme z pošty domů. Vidíš, teď nám ten syreček zachránil život!“

Astrid Lindgren: Pipi Dlouhá Punčocha

11

N

„Lé-kár-na, aha, tam se chodí nakupovat pilulilulky, že jo?“ zeptala se. „Pilulky,“ opravila ji Anika. „To si tam musím taky nějaké koupit!“ „Copak jsi nemocná?“ divil se Tomy. „Nejsem, ale člověk nikdy neví. Rok co rok onemocní spousta lidí a umírá jenom proto, že si včas nekoupili léky. Ať se propadnu, jestli se taková věc stane i mně.“ Za pultem v lékárně stál lékárník a počítal pilulky. Chtěl honem ještě nějaké spočítat, protože se blížila uzavírací hodina. Vtom vstoupily děti a přihnuly se k pultu. „Prosili bychom čtyři litry léku!“ „Jakého léku?“ ptal se netrpělivě lékárník. „Pokud možno něco proti nemocem.“

Enid Blyton: Správná pětka

12

Julián se natáhl a zadíval se na dubnové nebe. Byl rád, že jejich dobrodružství šťastně skončilo. Dick pozoroval Šeptající ostrov a blankytně modré moře s rušným přístavem. Anně se zavíraly oči – Anně, která se uměla proměnit v tygra, když bylo zapotřebí. George seděla vedle Tima s rukou kolem jeho krku a byla šťastná.

Alois Jirásek: Staré pověsti české

13

Ti, uvedše Libuši na prostorné nádvoří vojvodského hradu, usadili ji na kamenný stolec pod košatou lipou, kde otec její, moudrý soudce a vladař, sedával. Mladá kněžna měla svůj hrad, po ní Libušín nazvaný, který vystavěla vedle lesa táhnoucího se ke vsi Zbečnu. Od svého nastolení sídlila na Vyšehradě, moudře odtud vládouc všemu lidu.

Eduard Petiška: Staré řecké báje a pověsti

14

Daidalos syna poučoval: „Dej pozor, Ikare, nelétej příliš vysoko. Slunce by roztavilo na křídlech vosk a ožehlo by ti peří. Nelétej také příliš nízko, aby ti mořské vlny nesmáčely křídla. Křídla by ti ztěžkla a stáhla by tě do hlubiny. Nelétej ani vysoko, ani nízko, leť uprostřed jako já a neztrácej mě z očí.“ Daidalos Ikara políbil a otec a syn se vznesli. První letěl Daidalos a stále se na Ikara ohlížel. Syn letěl, jak mu otec přikázal. Dole pod nimi si pastýři zacláněli dlaní zrak, dívali se k nebi a říkali si: „To jistě letí bohové z Olympu podívat se na zem, jak lidé žijí.“

Autoři inspirovaní Duchem svatým (Bohem): Bible (Nový Zákon, Evangelium podle Marka)

15

Ježíš se svými učedníky vyšel do vesnic u Cesareje Filipovy. Cestou se učedníků ptal: „Za koho mě lidé pokládají?“ Učedníci mu řekli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a někteří za jednoho z proroků.“ Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš.“ I přikázal jim, aby nikomu o něm neříkali.

Daniel Defoe: Robinson Crusoe

16

Zatím bouře ustávala a slunce vítězně vysvitlo nad mořem. Ve vzduchu zazněl veselý křik ptáků, při němž nabyl vědomí... Tupě se probíral ze svého omráčení a nechápavě si prohlížel nové okolí. Zprvu nevěděl ani, jak se sem dostal a kde se nalézá. Teprve znenáhla se mu vracelo plné vědomí. Rozpomínal se na prožitou hrůznou bouři a pokoušel se vstáti. Po delší námaze se mu to podařilo, avšak marně pátral po lodi a svých družích – všichni zmizeli v nekonečných mořských hlubinách – jen on se šťastně zachránil.

Ezop: Ezopovy bajky

17

„Ach, vráno,“ řekla sladkým hlasem, „jak jsi krásná! Máš takové jemné černé peří a zobák tak krásně vykrojený. A kdybys...“ Liška se odmlčela a obdivně zakroutila hlavou. Vrána zvědavě čekala, co liška poví. „A kdybys,“ pokračovala liška, „měla i hlas krásný tak, jak jsi krásná sama, byla bys mezi ptáky královnou.“ Vráně liščina slova nesmírně zalichotila, otevřela zobák a hlasitě zakrákala, aby jí ukázala, že umí i zpívat. V tu chvíli jí ze zobáku vypadl sýr. Liška ho chytila a utekla pryč.

Clive Staples Lewis: Letopisy Narnie (Lev, čarodějnice a skříň)

18

„Zrušit Císařovu magii?“ opakoval Aslan a obrátil k ní hlavu s nepatrným zamračením. A nikdo už se neodvážil navrhnout něco podobného. Edmund stál vedle Aslana z druhé strany, s očima stále ještě upřenýma na jeho tvář. Měl pocit, že se dusí, a uvažoval, má-li něco říci. Ale pak pochopil, že tu není nic, co by měl říci, a nic, co by měl dělat, jenom čekat a potom poslechnout. „Odstupte všichni zpátky,“ rozkázal Aslan. „Promluvím si s čarodějnici o samotě.“ Všichni poslechli. Následovaly mučivé chvíle, kdy nikomu nezbývalo než nečinně čekat, zatímco Lev a čarodějnice spolu potichu, horlivě rozmlouvali. „Ede, Ede,“ vyhrkla Lucinka a dala se do pláče. Petr se otočil zády k ostatním a díval se do dálky na moře. Manželé Bobrovi stáli ruku v ruce, hlavy sklopené. Kentauři neklidně podupávali. Ale pak se všechno úplně utišilo...

Dagmar Spanlagová, Pavel Sýkora: Pohádky ovčí babičky

19

N

„Ohé!“ volali na něj výhružně, aby se vzdal. „Ohé!“ volal na ně přes rameno beránek a ani v nejmenším ho nenapadlo se vzdávat. Místo toho se otočil, namířil na piráty pádlo a udělal: „Pif paf!“ Vlci si mysleli, že po nich doopravdy střílí, takže se v neckách tak přikrčili, až vůbec nevypadali jako strašliví vlčí piráti, ale spíš jako bojácná vlčí štěňata. Brzy se ale vzpamatovali a přidali na tempu. „Ňam, Ňam, Ňam!“ olízl se první pirát, když koukl dalekohledem na beránka a sliny mu tekly z tlamy při představě křehké beránčí pečinky. „Na můj povel, piráte, pal!“ zavelel pak vlkovi, který obsluhoval palubní dělo. „Bác!“ udělalo to. Koule letěla z hlavně, letěla, letěla a letěla, až dopadla do vody daleko před beránkův vor. „Ohé!“ oddechl si beránek. „Ňam, Ňam, Ňam!“ koukal první pirát podruhé dalekohledem na beránka a tolik se těšil na křehkou beránčí pečinku, takže nebylo divu, že se mu sliny řinuly z tlamy jako nějaký vodopád. „Na můj povel, piráte, pal!“ „Bác!“ udělalo to poslušně podruhé. Koule vyletěla z hlavně, letěla, letěla a letěla... přímo na beránkův vor. Jenže chytrý beránek ji ještě v letu nakopl jako fotbalový míč a poslal jí obloukem vlkům zpátky. „Ohé!“ Koule letěla, letěla a letěla, až doletěla nad pirátské necky a předtím, než spadla do vody, se třikrát odrazila o vlčí hřbety. „Jauvajs! Jauvajs! Jauvajs!“ kňučeli potlučení vlci. „Ohé!“ zavolal ještě jednou beránek a pádloval rychle pryč.

Alan Alexander Milne: Medvídek Pú (a medový strom)

20

N

„Na co máš chuť?“ zeptal se, i když moc dobře věděl, co mu odpoví. „Co takhle chléb s medem?“ usmál se jeho host. „A může to být klidně i bez chleba!“